

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

11 mai 2023

**Le bilan de la COP15 –
conference des Nations Unies
sur la biodiversité**

Audition

**Compte-rendu numérique des réunions de la
commission de l'Énergie, de l'Environnement
et du Climat**

(art. 32 Rgt. juncto art. 178bis Rgt.)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

11 mei 2023

**De balans van
de COP15 –
UN biodiversity conference**

Hoorzitting

**Digitaal verslag van de vergaderingen
van de commissie voor Energie, Leefmilieu
en Klimaat**

(art. 32 Rgt. juncto art. 178bis Rgt.)

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
Vooruit	: Vooruit
Les Engagés	: Les Engagés
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant – Onafhankelijk

<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>		<i>Afkorting bij de nummering van de publicaties:</i>	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Lors de sa réunion du 14 février 2023, la commission de l'Énergie, de l'Environnement et du Climat a tenu une audition sur le "Le bilan de la COP15 – Conférence des Nations Unies sur la biodiversité", avec Mme Ines Verleye, experte biodiversité au sein de la Direction Générale Environnement du SPF Santé publique, Sécurité de la chaîne alimentaire et Environnement, cheffe de la délégation technique pour la Belgique à la COP15.

Le compte-rendu numérique (art. 32 Rgt. juncto art. 178bis Rgt.) de cette audition peut être consulté sur le site web de la Chambre:

<https://www.lachambre.be/media/index.html?language=fr&sid=55U3666>

Annexes:

- Présentation de Mme Ines Verleye;
- Texte de Mme Ines Verleyen et annexes;
- Réponses complémentaires écrites de Mme Ines Verleye.

Tijdens haar vergadering van 14 februari 2023 heeft de commissie voor Energie, Leefmilieu en Klimaat een hoorzitting gehouden over "De balans van de COP15 – UN Biodiversity Conference" met mevrouw Ines Verleye, experte biodiversiteit binnen het Directoraat-generaal Leefmilieu van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu, hoofd van de technische delegatie van België op de COP15.

Het digitaal verslag (art. 32 Rgt. juncto art. 178bis Rgt.) van deze hoorzitting kan worden geraadpleegd op de website van de Kamer:

<https://www.dekamer.be/media/index.html?language=nl&sid=55U3666>

Bijlagen:

- Presentatie van mevrouw Ines Verleye.
- Tekst van mevrouw Ines Verleyen en bijlagen;
- Aanvullende schriftelijke antwoorden van mevrouw Ines Verleye.

ANNEXE 1

BIJLAGE 1

2020 UN BIODIVERSITY CONFERENCE**COP 15 - CP/MOP 10 - NP/MOP 4**

Ecological Civilization-Building a Shared Future for All Life on Earth

KUNMING · CHINA

Montréal, 7-19 December 2022

14/2/2023 - Hoorzitting Commissie voor Energie, Leefmilieu en Klimaat

Ines Verleye, FOD VVVL/DGEM
Ines.verleye@health.fgov.be

What is biodiversity and why does it matter?

Global biodiversity context

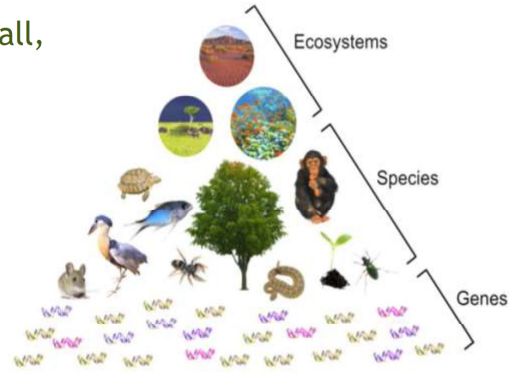
COP15 preparation and outcomes

What does it mean for Belgium?

What is biodiversity?

Biodiversity includes all living things, big and small, and the way they fit together in a web of life

- The diversity of **ecosystems - habitats** (such as forests, deserts, swamps, ponds and coral reefs, but also parks and cities) - **and the species that live there and how they interact with each other.**
- The diversity of **species**: animals, plants, fungi, algae, bacteria, viruses...
- The diversity of **genes** within the same species.

➔ *Basis for farming, fishing, forestry, food systems; climate change adaptation/mitigation; patents; pollination, soil/water/air sanitation; microbial processes (beer, wine!); traditional and modern medicin*

Biodiversity is an immeasurable source of wealth

Ecosystem services are worth trillions of dollars and include food and fiber, fresh water, climate regulation, clean air, nutrient cycle.

They also provides health benefits and prevent the spread of infectious diseases.

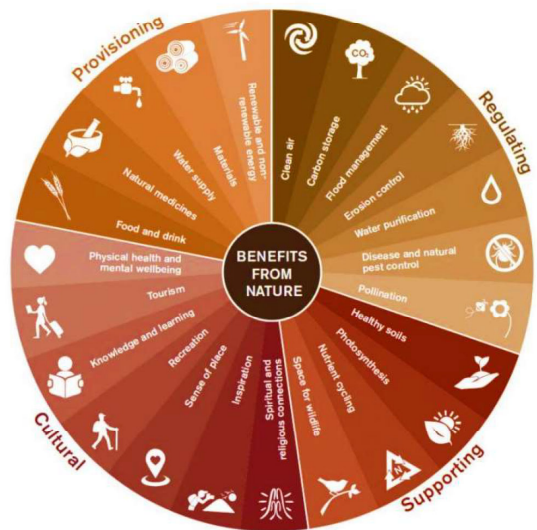
Biodiversity provides resilience and underpins these services.

50%
of the world's current GDP (\$44 trillion) depends on nature and its services

150 trillion USD
the overall economic value provided by biodiversity and ecosystem services, around twice the world's GDP

15 trillion USD
the cost of delaying biodiversity action by 10 years, equal to nearly 17% of global GDP in 2019.

4 major industries
food, energy, infrastructure, and fashion — are responsible for over 90% of man-made pressure on biodiversity

Source: [Nature Scot](#)

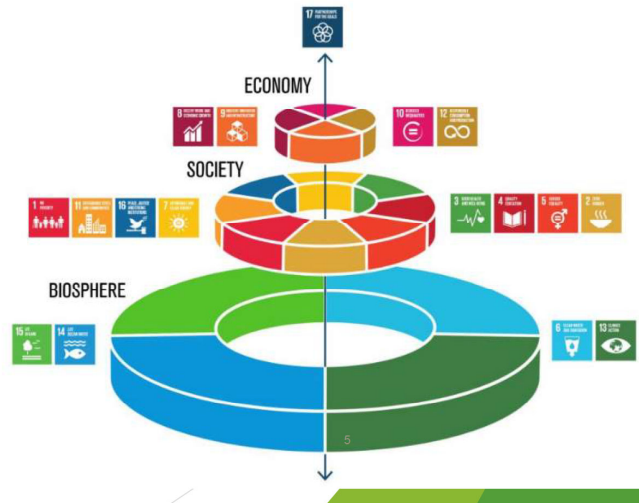
Living in harmony with nature

❖ Biodiversity as precondition for SDGs

SDGs confirmed importance of biodiversity for all socio-economic development

The Biosphere provides the foundation to all SDGs and contains SDG 6, 13, 14 and 15.

Biodiversity together with climate change are thus essential to the entire SDG ‘wedding cake’

‘Web of Life’ under threat

All living beings form a fine-meshed web where the disappearance of a few links could have far-reaching consequences

Ecosystem collapse a growing threat to global economy (Swiss RE Institute)
20% of countries across the globe are at risk of their ecosystems collapsing.

“Ecosystems, species, wild populations, local varieties and breeds of domesticated plants and animals are shrinking, deteriorating or vanishing. The essential, interconnected web of life on Earth is getting smaller and increasingly frayed. This loss is a direct result of human activity and constitutes a direct threat to human well-being in all regions of the world.”

Prof. Josef Settele, IPBES GA Co-Chair

What is biodiversity and why does it matter?

Global biodiversity context

COP15 preparation and outcomes

What does it mean for Belgium?

Key biodiversity-related conventions

70'-80's

1992 Rio (UNCED)

Cartagena Protocol
Nagoya Protocol

Convention on Biological Diversity, a Rio Convention

- CBD adopted in Rio during UNCED in 1992, together with UN FCCC
- 196 Parties (*all, except US and Holy See*)
- 3 objectives reflect 3 pillars of Sustainable Development
  - conservation of biodiversity
  - sustainable use of its components
  - access to, and fair and equitable sharing of benefits of genetic resources (ABS)
- Covers all biodiversity on three levels: genes - species - ecosystems

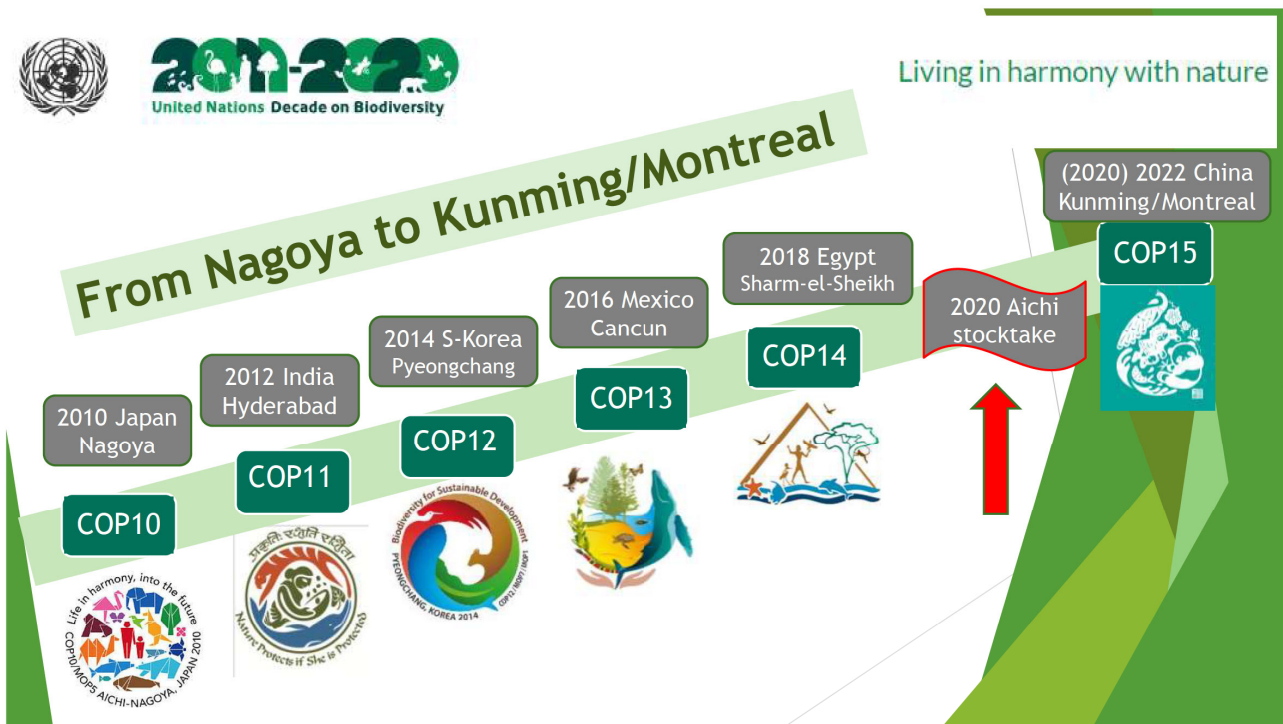
CBD COP10 Nagoya 2010: A successful summit

- Political deal in 2010 to boost political attention to biodiversity
  - Strategic Plan for Biodiversity & 20 Aichi Targets
  - Adoption of the Nagoya Protocol
  - Agreement on availability of resources
- High-level political attention - UNGA Summit
- UN Decade on Biodiversity 2011-2020

Living in harmony with nature

Stocktake - Biodiversity loss increased... more than ever a global crisis

- None of the Aichi targets were achieved, several degressed
- Key socio-economic problem, affecting essential goods and services (e.g. food security, health, climate change, drinking water,...)
- No sense of urgency despite burning house
- Limited uptake beyond environment
- Political momentum globally didn't trickle down nationally
- Developing countries/Indigenous Peoples and Local Communities (IPLCs) most at risk
- Several studies raised awareness, beyond biodiversity community

“Biodiversity loss has critical implications for humanity, from the collapse of food and health systems to the disruption of entire supply chains.”
<https://www.weforum.org/reports/the-global-risks-report-2020>

IPBES (2019) Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem services

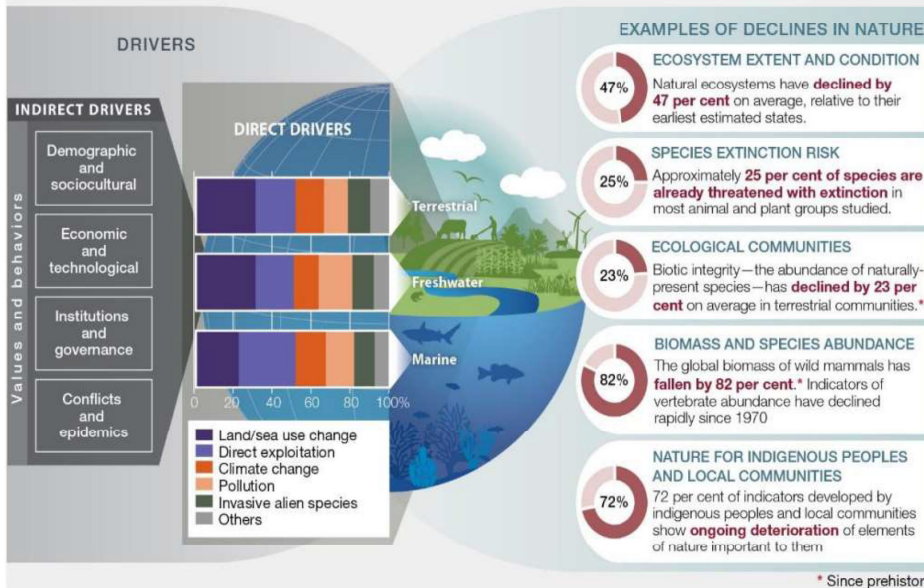
Nature's Dangerous Decline 'Unprecedented'
 Species Extinction Rates 'Accelerating'
 Current global response insufficient;
 'Transformative changes' needed to restore and protect nature;
 Opposition from vested interests can be overcome for public good
 Most comprehensive assessment of its kind;
 1,000,000 species threatened with extinction

Lack of mainstreaming identified as key reason for failure of Aichi Targets

Picture from the Global Assessment press materials (photo credit Shutterstock) with the key messages from the press release by IPBES

IPBES (2019) Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem services

According to the authors of the GA, the situation is critical. However, it is still possible to slow the destruction of the natural world, but it will require “transformative change” at the highest levels addressing both direct and indirect drivers.

“New deal for Nature” Paradigm shift needed

- Strong, ambitious substantive targets, support SDGs, 2030 Agenda, UN Decade of Ecosystem Restoration
- For entire world, all actors, all sectors, all-of-government
- Not incremental but transformative

“We need transformational change through a fundamental, system-wide reorganization across technological, economic and social factors, including paradigms, goals and values, promoting social and environmental responsibilities across all sectors. As daunting and costly as this may sound - it pales in comparison to the price we are already paying.”

IPBES Expert Guest Article by Professors Josef Settele, Sandra Díaz and Eduardo Brondizio and Dr. Peter Daszak on 27 April 2020

What is biodiversity and why does it matter?

Global biodiversity context

COP15 preparation and outcomes

What does it mean for Belgium?

A Post 2020 Framework that can bend the curve on biodiversity loss needs to be...

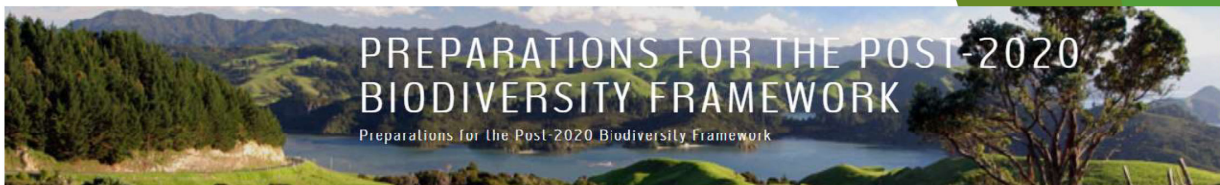
*...more **integrative** (drivers based), in support of SDGs, 2030 Agenda and UN Decade of Ecosystem Restoration (2021-2030), promoting mainstreaming in all relevant sectors*

*...more **inclusive** of non-traditional stakeholders, private sector, IPLCs, etc., generating public & political support bottom-up and top-down*

and underpins sustainable societal choices

“The science on nature loss is terrifying. Nature underpins everything on this planet. An ambitious post-2020 global biodiversity framework that brings transformative change to our relationship with our planet is absolutely critical. Business should be at the fore of calling for this change.”

Alan Jope, ceo, UNILEVER

➤ **COP15 planned in October 2020: ‘Superyear for Biodiversity’**

- political attention was rising (cfr. EU Green Deal package, UN HoS Summit)
- Intense preparations at BE+ EU level

➤ **COP15 delayed to December 2022**

- political momentum/priorities changed (Covid+Ukraine war)
- At the onset of COP15: imperfect, slow, technocratic and challenging COP15 preparations resulting in reduced political attention, negotiation fatigue, complications at global and EU levels

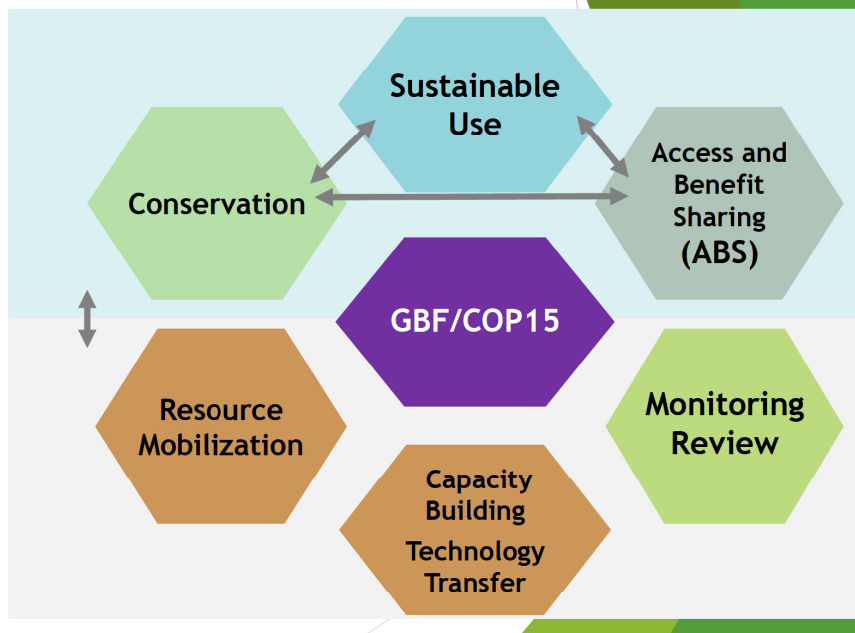
FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu SECTIE: Multilaterale Strategische Zaken Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid		SPF Santé Publique, Sécurité de la Chaîne Alimentaire et de l'Environnement SECTION: Affaires Multilatérales et Stratégiques Comité de Coopération de la Politique Internationale de l'Environnement	<h1 style="margin: 0;">Preparing BE/EU Positions</h1>	 Council of the European Union General Secretariat
--	---	--	---	--

- UN: Most meetings: EU speaks with 1 voice => BE input the EU positions
  - One exception: CBD SBSTTA where BE speaks for itself
- EU/BE positions:
  - EU positions prepared in the Working Party International Environment of the Council
  - EU Council Conclusions October 2022
  - BE positions prepared through the Steering Group CBD of the CCIEP (*Coordination Committee for International Environmental Policy*)
- Composition SG CBD: all relevant federal + regional administrations
  - Interaction with stakeholders through CCIM and the SG

Need for a 'package' approach

In order to achieve success at COP15 and adopt an ambitious transformative Global Biodiversity Framework (GBF), agreement must be found on a 'Package' to address concerns of different negotiating groups

Any acceptable compromise must match the ambition of the GBF 'content' (top 3 hexagons) with the ambition of its 'implementation' (bottom 3 hexagons)

Belgian position on content of the COP15 'Package'

A BALANCED AND
AMBITIONOUS OUTCOME

- Ambitious outcomes on each of the 3 CBD objectives
- Ambitious means of implementation
- Clear monitoring framework with headline indicators
- Solution on benefit sharing for Digital Sequence Information

A Global Biodiversity Framework (GBF) that goes beyond the Aichi Biodiversity Targets, and reconfirms CBD as an important instrument to achieve sustainable development, with

- a 2030 Mission that halts and reverses the loss of biodiversity and reflects urgency
- 2050 Goals and 2030 Targets, to increase the area favorable to biodiversity on the entire surface of the globe by **protecting 30% of land and sea** and **sustainably managing the other 70%** through conservation, restoration or sustainable use, *including both natural and managed ecosystems*

UN Biodiversity Summit December 2022

2020 UN BIODIVERSITY CONFERENCE
COP 15 - CP/MOP.10 - NP/MOP.4
Ecological Civilization: Building a Shared Future for All Life on Earth
KUNMING - MONTREAL
7 - 19 DECEMBER 2022

www.cbd.int/cop15

#COP15

More than 40 COP/MOP/MOP items, but focus is on:

- Development of the Global Biodiversity Framework (GBF)
- Related decisions to support implementation of the GBF (Resource Mobilization, Capacity Building, Planning, Reporting/Monitoring, etc. under COP/MOP/MOP)
- Outcome on Digital Sequence Information (DSI)

Mindset delegates:
'Concerned but determined'

Despite long and exhausting preparatory period, at start of COP15 political 'Package' not ready for political discussions

- High pressure to 'compromise' to achieve result on package at COP15
- 'Only thing worse than no agreement is a bad agreement...' / 'Copenhagen'

Belgium at COP15

- Member of high ambition groups HAC, LDN, GOA
- Engaged and ambitious delegation, influential at EU level and in the global negotiations thanks to several globally recognized and respected members of the delegation.
- committed to safeguard integrity of the Convention & the Framework, by
  - standing our ground on level of ambition
  - forging technical and political, strategic alliances within and outside of EU
- Active involvement of administrations, stakeholders and the Min. Khattabi and Min. Tellier in EU and global negotiations.

19/12/2022 - COP15 adopts landmark agreement

"We are finally starting to forge a peace pact with nature."
UN SG Antonio Guterres

Parties agreed on the GBF and its implementation package

- the Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework (GBF)
- the Kunming-Montreal GBF monitoring framework
- Decision on planning, monitoring, reporting and review
- Decision on resource mobilization
- Decision on capacity building and development and technical and scientific cooperation
- Decision on benefit sharing for Digital Sequence Information

"This agreement provides a good foundation for global action on biodiversity, complementing the Paris Agreement for Climate. Now the world has a double track of action for a sustainable global economy by 2050." (EC U. Von der Leyen)

The Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework (GBF)

- framework for public and private actors, society at large for urgent and transformative action
- Clear targets to address particularly overexploitation, pollution, fragmentation and unsustainable agricultural practices
- Finance for biodiversity and alignment of financial flows with nature, promoting sustainable investments and avoiding environmentally harmful ones
- Equitable and comprehensive, safeguarding the rights of indigenous peoples and recognizes their contributions as stewards of nature
- Underpinned by mechanisms for planning, monitoring and reporting, capacity building and resource mobilization

2050 Vision: *“By 2050, biodiversity is valued, conserved, restored and wisely used, maintaining ecosystem services, sustaining a healthy planet and delivering benefits essential for all people.”*

2030 Mission: *“To take urgent action to halt and reverse biodiversity loss to put nature on a path to recovery for the benefit of people and planet by conserving and sustainably using biodiversity and ensuring the fair and equitable sharing of benefits from the use of genetic resources, while providing necessary means of implementation.”*

Structure of the GBF

➤ A: Background ➤ B: Purpose ➤ C: Considerations for the implementation of Kunming-Montreal Global Biodiversity ➤ D: Relationship with the 2030 Agenda for Sustainable Development ➤ E: Theory of Change	Framing (A-E)
➤ F: 2050 Vision and 2030 Mission ➤ G: Global Goals for 2050 ➤ H: Global Targets for 2030	Operational (F-H)
➤ I: Implementation and Support Mechanisms and enabling conditions ➤ J: Responsibility and transparency ➤ K: Communication, education, awareness and uptake	Implementing (I-K)

4 outcome-oriented Goals + 23 action-oriented Targets

- Goal A: **Maintaining, enhancing and restoring** ecosystems, including halting species extinction and maintaining genetic diversity
- Goal B: **"Sustainable use" of biodiversity** - essentially ensuring that species and habitats can provide the services they provide for humanity, such as food and clean water
- Goal C: Ensuring that the **benefits of resources from nature, are shared fairly and equally** and that indigenous peoples' rights are protected
- Goal D: Paying for and putting **resources into biodiversity**: Ensuring that money and conservation efforts get to where they are needed and **aligning financial flows** with the Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework and the 2050 Vision for Biodiversity.

Targets: urgent action to be initiated immediately and completed by 2030

Aiming for 30% protected + 70% sustainably managed areas

Flagship target: 30 x 30

- T3: at least 30% of terrestrial and of marine ecosystems conserved and managed by 2030;

But equally important specific targets addressing the other 70%

- T1: All areas under biodiversity-inclusive management
- T2: at least 30% of degraded areas are under effective restoration;
- T6: invasive alien species;
- T7: pollution: reducing at least 50% excess nutrients, the overall risk from pesticides and highly hazardous chemicals)
- T8: Tackle climate change through nature-based solutions
- T10: ensure areas under agriculture, aquaculture, fisheries and forestry are managed sustainably
- T12: significantly increasing green and blue spaces in urban and densely populated areas
- T15: require businesses to disclose their risks, dependencies and impacts on biodiversity
- T16: Reduce global footprint of consumption by 2030, halving global food waste
- T18: phase out or reform subsidies harmful to biodiversity by at least \$500 billion a year by 2030, while strengthening positive incentives for biodiversity conservation and sustainable use
- T19: mobilizing \$200 billion/y from both public and private sources (\$20 billion from developed to developing countries by 2025 and \$30 billion by 2030.
- T22-T23: Ensure participatory, inclusive process involving key stakeholders and respecting IPLC rights

Is it any good? It is historic...

- Very difficult negotiations but final balance is definitely positive
- The GBF is more inclusive, more comprehensive, more SMART (specific, measurable, achievable, relevant, and time-bound), and more complex than the Aichi Biodiversity Targets that preceded it.
- It fully acknowledges and incorporates 'societal transformation' as a necessary prerequisite to solve global environmental crises (see goals 14-23!)
- It not only sets goals for what we want to achieve, but also to set a number of quite operational goals for how we should go about to achieve it.
- It is heavily science-based and has internalized the science and frameworks provided by IPBES regarding the nature of the targets, what and where to focus actions (inside and beyond PA's), addressing all drivers and the need to ensure societal
- A voluntary nature, but a strengthened governance and implementation framework, set in place by other elements of the package
- A decision on benefit-sharing from the use of digital sequence information (DSI) on genetic resources aims to ensure respect for the Convention's third objective

It will only be as good as its implementation...

- Actual success will depend on implementation by all public and private actors, both top-down and bottom-up.
- Countries must update NBSAPs to align them with the global goal of reversing biodiversity loss by 2030.
- GBF objectives need to be mainstreamed across all relevant national plans and policies.
- Positive development since 2018 (cfr. climate change):
  - Requests to governments to increase legislation for business/finance to create level playing field
  - Growing awareness by and interest of stakeholders (business, finance sector, agriculture/silviculture, development agencies, etc)
  - Development of instruments to provide guidance to key sectors on how to mainstream biodiversity

// We support the call for governments to include comprehensive and mandatory nature disclosure rules for large companies and financial institutions. //

Rob Cameron
Global Head of Public Affairs
Nestlé

"Every dollar invested in restoration efforts will generate 30USD in benefits and FAO is leading a monitoring task force to measure progress"

FAO Deputy Director-General, Maria Helena Semedo

Next steps towards COP16 and beyond

- Much outstanding work at international level before COP16 (Türkiye, 2024)
  - mandated by COP15 to further develop the implementation mechanisms in the package
  - much outstanding from COP14 due to complicated COP15 preparations
- Including 6 intergovernmental preparatory meetings before October 2024
  - Work on Indicators and the Monitoring Framework
  - Digital Sequence Information
  - Resource Mobilization
  - Capacity Building
  - Etc..
- Directly relevant for Belgian Presidency 2024

What is biodiversity and why does it matter?

Global biodiversity context

COP15 preparation and outcomes

What does it mean for Belgium?

Timeline for implementation in Belgium of Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework

Activity	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Federal and regions								
National biodiversity strategy and Action plans development including biodiversity finance plan and capacity building and development plan								
Monitoring framework development								
Implementation								
National reports								
Increase national implementation based on 7th national report if not on road to attaining								
Development cooperation (and others)								
Support BioBridge Initiative (optional)								
Capacity building and development/technical and scientific cooperation increase to developing countries								
Increase financial support for biodiversity activities in/to developing countries								

Contribution to the GBF at EU level

Examples of EU files across different sectors - relevant for the GBF

- Nature Restoration Law
- Green Deal
- Soil Strategy
- Biodiversity Strategy
- Farm 2 Fork
- Pesticides
- EU Pollinators
- LULUCF/Geo engineering
- Climate Adaptation
- EU biotechnology
- Green Recovery
- Greening the EU Semester
- EU CAP/SP
- Sustainable reporting directive
- EU Action Plan Towards a Zero Pollution Ambition for air, water and soil
- Chemicals
- Due Diligence
- Avoided deforestation
- Forest Strategy
- Climate Law/Energy
- Strategy on sustainability (link to A2030)
- Sustainable corporate Finance
- Taxonomy
- EAP8
- Circular Economy
- Digitization
- EU Textiles

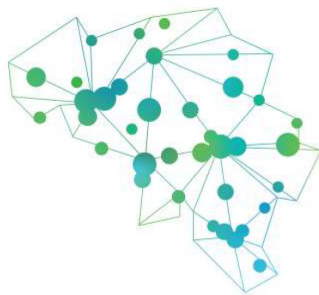
Contribution to the GBF at BE level

Efforts started at federal and regional, such as

- DNSH, BeBiodiversity, National Strategy for Pollinators, etc.
- the BiodiversiScape programme, collaboration between FOD VVVL, Defence, the Buildings Agency, NMBS and Infrabel, to integrate biodiversity in all (re)design, construction and renovation projects on federal domains.
- Process started to develop the National Biodiversity Strategy (SG CBD 7/2/2023)
  - This will take place as a collective exercise of the federal and regional governments in the CCIM context. Each individual entity will then be free to further elaborate on the implementation of issues under its own competence
  - A gap analysis will guide the update of the current NBS and identify key aspects of the GBF to be added
- In line with the request for non-state actor involvement, the Belgian Biodiversity Alliance supports bottom-up action on biodiversity

Bottom up : supporting the implementation of the GBF Creating a platform for public and private action on biodiversity

Belgian Biodiversity Alliance

Targeting “The Belgian Condition”

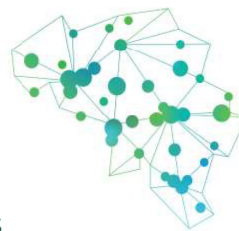

- *densely populated and highly urbanized*
- *limited and fragmented open spaces between urban and peri-urban areas.*
- *high ecological footprint due to specific production and consumption patterns*

Stimulating actions against two goals with 10 quantified objectives by 2030

- public-private partnership
- galvanize and encourage actions by all
- highlighting existing initiatives
- replication/up-scaling of best cases
- encourage collaboration
- address climate & biodiversity challenges

Belgian
Biodiversity
Alliance

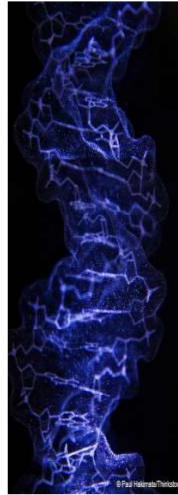
Vision

A network of actions and initiatives is deployed across Belgium that is strong enough to stop the loss of biodiversity and achieve the regional, national, European and global ambitions for halting and reversing biodiversity loss by 2050.

Mission

The Belgian Biodiversity Alliance brings together public and private partners and provides a common platform for tangible contributions by public and private actors in Belgium, in support of the European and global 2030 targets for the conservation, sustainable use and restoration of biodiversity.

Biodiversity

essential, irreplaceable, vulnerable

Thank you!

„Investing in biodiversity for people and planet“

ANNEXE 2

BIJLAGE 2

De CBD COP15 en wat het voor België betekent

Achtergrond nota - Commissie voor Energie, Leefmilieu en Klimaat

Ines Verleye, Biodiversity&Governance, DGEM FOD VVVL

Tijdens de Hoorzitting op 14/2/2023, werd door Ines Verleye, technische Hoofd van de Belgische Delegatie voor de CBD COP15, een presentatie gegeven ivm de resultaten van COP15 van het Verdrag voor Biodiversiteit en wat het precies betekent voor België. Deze nota vat de presentatie samen en geeft verdere achtergrond in de annexen. Apart wordt ook een document bijgevoegd dat een deel van de vragen beantwoordt die gesteld werden tijdens de sessie.

Inleiding

Biodiversiteit is de basis van alle leven en is de verzamelnaam voor de diversiteit **binnen** soorten (op genetisch niveau), **tussen** soorten en van de **ecosystemen** die door die soorten worden gevormd. Naast haar ecologische waarde (soortenbescherming, nationale parken, enz.) is ze ook uiterst belangrijk voor de socio-economische ontwikkeling van de maatschappij omwille van de ecosystemendiensten. Deze **ecosysteemdiensten** zijn van onschatbare waarde voor alle voedsel, drinkwater, zuivere lucht, klimaatregulering, vruchtbare bodems, traditionele en moderne geneesmiddelen, enz. Daarnaast leveren ze ook gezondheidsvoordelen en voorkomen de verspreiding van besmettelijke ziekten.

Globaal kader: Het Verdrag inzake Biodiversiteit – Convention on Biodiversity (CBD)

Het verlies aan biodiversiteit is een bedreiging voor de duurzame ontwikkeling en daarom werd in Rio 1992 de Conventie inzake Biodiversiteit (CBD) aangenomen, tegelijk met het Klimaatverdrag (UNFCCC). De CBD werd ondertekend en geratificeerd door bijna alle landen ter wereld, waaronder België in 1996. Haar doelstellingen zijn driedig: het behoud van de biodiversiteit, het duurzaam gebruik van de componenten ervan, en de eerlijke en billijke verdeling van de voordelen die voortvloeien uit het gebruik van genetische rijkdommen.

Ondanks dit akkoord bleef het verlies aan biodiversiteit echter toenemen waardoor men zowel in 2002 als in 2010 (*CBD COP10 - Strategisch Plan en Aichi Doelstellingen 2011-2020*) probeerde dit verlies af te remmen via globale doelstellingen. De Aichi doelstellingen werden ook opgenomen in de Duurzaamheidsdoelstellingen van de VN (SDGs) want het is duidelijk dat biodiversiteit, samen met klimaat en drinkwater, de basis vormt waar de andere SDGs van afhangen.

Situatie 2019 – IPBES evaluatie vooruitgang tov de Aichi Doelstellingen 2011-2020

Ter ondersteuning van het vervolg op de Aichi doelstellingen na 2020, werd een globale evaluatie van de toestand van biodiversiteit en haar ecosystemendiensten opgesteld in 2019 door het Intergouvernamenteel Platform voor Biodiversiteit en Ecosysteem Diensten (IPBES)

Dit [IPBES Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services](#) is het eerste wetenschappelijk intergouvernamentele rapport in zijn soort en haar bevindingen zijn ronduit vernietigend:

Het rapport bevestigde op onweerlegbare wijze dat er een gevaarlijke en ongekennde achteruitgang is van de natuur waarbij 1.000.000 soorten met uitsterven bedreigd zijn en de uitstervingspercentages versnellen. Ecosystemen, soorten, wilde populaties, lokale variëteiten en rassen van gedomesticeerde planten en dieren krimpen, gaan achteruit of verdwijnen en dit is te wijten aan zowel directe en indirecte oorzaken (zie Annex 1), grotendeels gestuurd door niet-duurzame productie en consumptie.

Het essentiële, onderling verbonden web van het leven op aarde wordt steeds kleiner en rafeliger. Dit verlies is een direct gevolg van menselijke activiteit en vormt een directe bedreiging voor het menselijk welzijn in alle delen van de wereld. Het rapport benadrukt dat biodiversiteit een meer prominente rol moet krijgen doorheen alle sectoren van de maatschappij om deze crisis af te wenden. De wereldwijde respons is onvoldoende en **transformatieve veranderingen** zijn nodig om de basis waar we als mens van afhangen te herstellen en te beschermen.

2022 - CBD COP15: Kunming-Montreal Globaal Biodiversiteitskader Doelstellingen 2030

Op basis van het IPBES rapport werd door de globale gemeenschap gewerkt naar een passende reactie die deze transformatieve wijziging moet ondersteunen. Naast het IPBES rapport, zijn er immers ook meerdere andere rapporten uit socio-economische sectoren (Wereld Economisch Forum, FAO, WHO, Habitat, enz) die wijzen op het groot risico voor de maatschappij en hun eigen sector van dit verlies aan biodiversiteit en het belang benadrukten van een dringende koerswijziging.

In 2022 werd daarom door COP15 van het CBD een set beslissingen goedgekeurd met in het bijzonder het [Kunming-Montreal Globaal Biodiversiteitskader \(GBF\)](#) en het bijbehorende uitvoeringspakket rond monitoringkader, planning en rapportage, mobiliseren van middelen, capaciteitsopbouw, en het delen van voordelen voor digitale sequentie-informatie.

Zal dit een verschil maken?

Het waren zeer moeizame onderhandelingen maar de eindbalans is beslist positief. Het GBF is inclusiever, uitgebreider, concreter en complexer dan de Aichi Biodiversity Targets en omvat 'maatschappelijke transformatie' als een noodzakelijke voorwaarde om wereldwijde milieucrisis op te lossen. De concrete afspraken tegen 2030 (zie Annex 2) ondersteunen wat voor België fundamenteel was, namelijk het gebied dat gunstig is voor de biodiversiteit op het hele aardoppervlak vergroten door **30%** van land en zee te beschermen en de overige **70%** duurzaam te beheren door middel van behoud, herstel of duurzaam gebruik, zowel in natuurlijke als in beheerde ecosystemen.

Daadwerkelijk succes zal nu afhangen van de uitvoering door alle publieke en private actoren, zowel top-down als bottom-up. Landen moeten hun nationale doelstellingen voor biodiversiteit afstemmen op de doelstellingen van het GBF maar deze moeten ook worden geïntegreerd in alle andere relevante nationale plannen en beleidsmaatregelen om echt een transformatief resultaat te krijgen.

Er is wel een duidelijke positieve evolutie sinds 2018 waarbij meerdere sectoren (vb. bedrijfsleven, financiële sector, landbouw/bosbouw, gezondheidssector, ontwikkelingsagentschappen, enz.) nu het risico van biodiversiteitsverlies voor hun sector beginnen te erkennen en zowel om beleidsinspanningen vragen als zelf reeds acties ondernemen (cfr. reactie op klimaatverandering).

Wat betekent dit concreet voor België?

Partijen worden verwacht hun nationale biodiversiteitsstrategieën en actieplannen te actualiseren tegen COP16 (2024) om ze af te stemmen op de nieuwe globale doelstellingen en de tijdige uitvoering ervan te ondersteunen. Voor België betekent dit dat het onmiddellijk moet starten met de ontwikkeling van een Nationale Biodiversiteitsstrategie (NBS) voor de periode tot 2030 om aan te geven hoe België tegen 2030 het verlies aan biodiversiteit in eigen land en in zijn bevoorradingsgebieden zal stoppen en omkeren. De federale, gewestelijke en lokale autoriteiten, de gemeenschappen, adviesorganen, niet-gouvernementele organisaties, onderzoeksinstituten, de privésector, de informatiecentra, de burgers, enz. zijn betrokken bij de ontwikkeling en de uitvoering.

Gezien biodiversiteit grote socio-economische waarde heeft, zal de NBS ook naar synergiën zoeken met andere beleidsinstrumenten om alle maatschappelijke actoren te betrekken. Voor de uitvoering van het GBF zal het immers noodzakelijk zijn om biodiversiteit te integreren in andere beleidsdomeinen en de sectoren er sterk bij te betrekken om hun bezorgdheden hierbij op te nemen.

Huidige situatie

De herziening van de NBS wordt momenteel opgestart via de CCIM Stuurgroep Biodiversiteitsverdrag (SG CBD). De SG CBD vraagt hiervoor aan de Interministeriële Leefmilieu Commissie (ICL) van eind maart 2023 om het politiek mandaat goed te keuren voor de voorgestelde werkwijze zodat de vier entiteiten de werken kunnen aanvangen en België tijdig haar herziene NBS kan voorleggen aan de COP16 (2024). Op basis van de voorgestelde werkwijze zou een eerste voorstel van herziening verwacht worden eind 2023 en onderworpen worden aan publieke consultaties en de relevante adviesraden alvorens de NBS te finaliseren.

Naast het NBS, zijn op federaal en gewestelijk niveau verder reeds meerdere inspanningen bezig ter uitvoering van de 2030 doelstellingen zoals het federaal programma [BiodiversiScape](#), de acties ter ondersteuning van de [agro-ecologische transitie in Wallonië](#) of de Vlaamse [Green Deal](#).

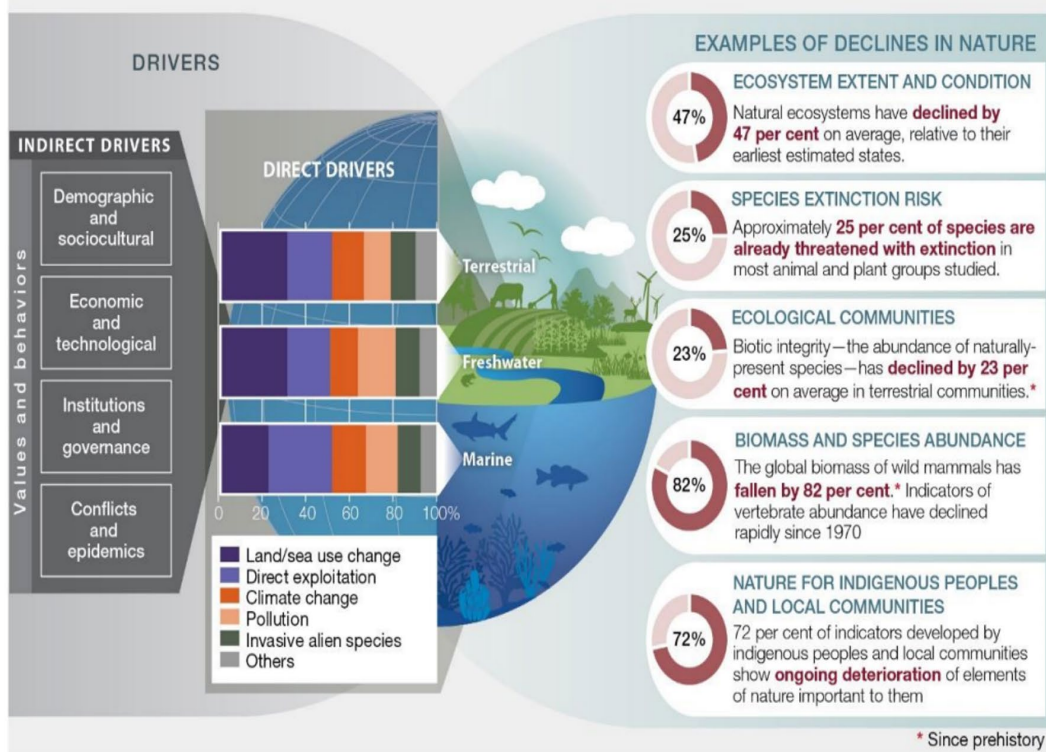
Naast inspanningen vanuit de overheden, wordt ook ingezet op het ondersteunen van acties vanuit de brede maatschappij. Hiervoor werd eind 2022 de [Belgische Biodiversiteit Alliantie](#) gelanceerd met publieke en private partners (zie Annex 3). De vier leefmilieuadministraties ondersteunen de Alliantie samen met partners die uit alle lagen van de maatschappij komen.

Belgian
Biodiversity
Alliance

IPBES (2019) Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem services

According to the authors of the GA, the situation is critical. However, it is still possible to slow the destruction of the natural world, but it will require “transformative change” at the highest levels addressing both direct and indirect drivers.

The Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework (GBF)

- framework for public and private actors, society at large for urgent and transformative action
- Clear targets to address particularly overexploitation, pollution, fragmentation and unsustainable agricultural practices
- Finance for biodiversity and alignment of financial flows with nature, promoting sustainable investments and avoiding environmentally harmful ones
- Equitable and comprehensive, safeguarding the rights of indigenous peoples and recognizes their contributions as stewards of nature
- Underpinned by mechanisms for planning, monitoring and reporting, capacity building and resource mobilization

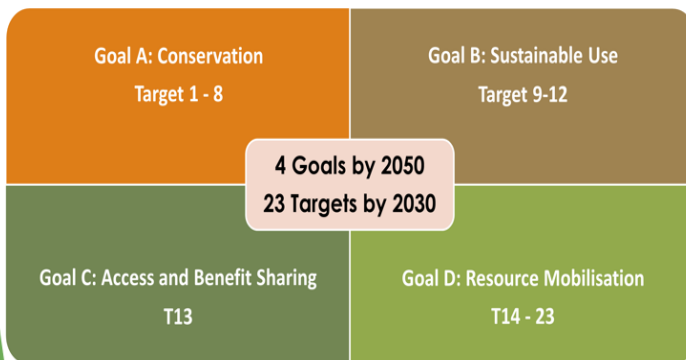
2050 Vision: “By 2050, biodiversity is valued, conserved, restored and wisely used, maintaining ecosystem services, sustaining a healthy planet and delivering benefits essential for all people.”

2030 Mission: “To take urgent action to halt and reverse biodiversity loss to put nature on a path to recovery for the benefit of people and planet by conserving and sustainably using biodiversity and ensuring the fair and equitable sharing of benefits from the use of genetic resources, while providing necessary means of implementation.”

<https://www.cbd.int/gbf/>

4 outcome-oriented Goals + 23 action-oriented Targets

- Goal A: **Maintaining, enhancing and restoring** ecosystems, including halting species extinction and maintaining genetic diversity
- Goal B: **"Sustainable use" of biodiversity** - essentially ensuring that species and habitats can provide the services they provide for humanity, such as food and clean water
- Goal C: Ensuring that the **benefits of resources from nature, are shared fairly and equally** and that indigenous peoples' rights are protected
- Goal D: Paying for and putting **resources into biodiversity**: Ensuring that money and conservation efforts get to where they are needed and **aligning financial flows** with the Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework and the 2050 Vision for Biodiversity.

Targets: urgent action to be initiated immediately and completed by 2030

Aiming for 30% protected + 70% sustainably managed areas

Flagship target: 30 x 30

- T3: at least 30% of terrestrial and of marine ecosystems conserved and managed by 2030;

But equally important specific targets addressing the other 70%

- T1: All areas under biodiversity-inclusive management
- T2: at least 30% of degraded areas are under effective restoration;
- T6: invasive alien species;
- T7: pollution: reducing at least 50% excess nutrients, the overall risk from pesticides and highly hazardous chemicals)
- T8: Tackle climate change through nature-based solutions
- T10: ensure areas under agriculture, aquaculture, fisheries and forestry are managed sustainably
- T12: significantly increasing green and blue spaces in urban and densely populated areas
- T15: require businesses to disclose their risks, dependencies and impacts on biodiversity
- T16: Reduce global footprint of consumption by 2030, halving global food waste
- T18: phase out or reform subsidies harmful to biodiversity by at least \$500 billion a year by 2030, while strengthening positive incentives for biodiversity conservation and sustainable use
- T19: mobilizing \$200 billion/y from both public and private sources (\$20 billion from developed to developing countries by 2025 and \$30 billion by 2030.
- T22-T23: Ensure participatory, inclusive process involving key stakeholders and respecting IPLC rights

Belgian Biodiversity Alliance

Short Intro

Introduction

Biodiversity, the fabric of life, is being lost at an alarming rate, threatening the ecological, social, economic and spiritual dimension of all societies worldwide. Bending the curve of biodiversity loss is essential and urgent for achieving and delivering on the Sustainable Development Goals and for the future of humankind.

The indirect and direct drivers and pressures on biodiversity are well known and need to be at the center of any further efforts to conserve and sustainably use biodiversity. This requires dedicated efforts throughout society and is dependent on cooperation at all levels and between all sectors.

The Belgian Biodiversity Alliance (BBA) wants to mobilize Belgian society in a concrete way in the fight against biodiversity loss in Belgium and beyond, contributing to nature-positive and resilient societies through voluntary commitments.

To do so, it will provide a common platform to galvanize and encourage actions by public and private actors in Belgium, around common objectives, highlighting existing initiatives and inspiring wider acceptance and participation beyond the biodiversity community.

Mission

The Belgian Biodiversity Alliance brings together public and private partners and provides a common platform for tangible contributions by public and private actors in Belgium, in support of the European and global 2030 targets for the conservation, sustainable use and restoration of biodiversity.

Vision

A network of actions and initiatives is deployed across Belgium that is strong enough to stop the loss of biodiversity and achieve the regional, national, European and global ambitions for halting and reversing biodiversity loss by 2050.

The BBA will thus create a network across Belgium, of both actors and initiatives, in support of the national, European and global targets on biodiversity towards the 2050 Vision of living in harmony with nature for the benefit of people and planet.

Targeting “The Belgian condition”

Belgium is a densely populated and highly urbanized country, with limited and fragmented open spaces between stretches of urban and low density peri-urban areas. It also has a high ecological footprint due to its specific production and consumption patterns, high volumes of importations, exportations and transits. To optimize its contribution to the biodiversity objectives, both in Belgium and abroad, the BBA will focus on two overarching goals that address the specific Belgian challenges. Each goal is further subdivided in quantified objectives¹ to capture what is happening on the ground.

<p>A. Expanding the green-blue network in, around and between cities to mitigate the impact of the extensive urbanization and a highly fragmented landscape</p>	<p>B. Making Belgian production and consumption more biodiversity-positive to mitigate its high ecological footprint and impact on biodiversity both in Belgium and abroad.</p>
--	--

¹

ANNEXE 3

BIJLAGE 3

Vragen Hoorzitting debriefing COP15 biodiversiteit

Samenvatting ontvangen vragen

Een van de stappen vooruit van de COP15 uitkomst is dat er een responsabiliseringsmechanisme komt. Dat mechanisme zou ook slaan op privéactoren. Het akkoord bepaalt dat de landen onder het biodiversiteitsverdrag, van multinationals en van financiële instellingen moeten eisen dat ze op transparante manier de risico's, de afhankelijkheden en hun impact op de biodiversiteit moeten bewaken, evalueren en publiek maken over het geheel van hun activiteiten, hun toeleverings- en waardeketens, en hun portefeuilles.

⇒ Stelt dit akkoord dan dat landen in feite due diligence wetgeving moeten aannemen? En hoe beoordeelt u de Europese en Belgische wetgevende initiatieven die daaromtrent vandaag op tafel liggen?

Antwoord

- Door het Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework (GBF) aan te nemen, hebben alle partijen zich ertoe verbonden nationale doelen te stellen om het te implementeren, terwijl alle andere actoren zijn uitgenodigd om hun eigen engagementen te ontwikkelen en te communiceren. Op COP16 (2024) zal de wereld de balans opmaken van de gestelde doelen en toezeggingen. Vandaar ook de nood om reeds voor COP16 in de respectievelijke nationale strategieën duidelijk aan te geven hoe de respectievelijke nationale doelstellingen zullen bijdragen tot de mondiale objectieven en doelstellingen van het GBF. Dat zal toelaten om de vooruitgang tov het GBF op te volgen en tijdig bij te sturen als de gezamenlijke ambitie van de landen niet voldoende is.
- Het GBF geeft in Sectie C (Consideration for the implementation of the K-M GBF) specifiek aan dat “The goals and targets of the framework are global in nature. Each Party would contribute to attaining the goals and targets, of the global biodiversity framework in accordance with national circumstances, priorities and capabilities.” Het is dus nog te bekijken aan wie het toekomt om welke aspecten van de nodige maatregelen aan te nemen. Daarom is het belangrijk om de individuele nationale ambities op te volgen zodat die samen het mondiale doel bereiken.
- De “requirements”/vereisten waarvan sprake is in target 15 gaan in eerste instantie vooral over transparantie van transnationale en financiële bedrijven: het monitoren en vervolgens publiek maken van bepaalde gegevens. Het is een eerste noodzakelijke stap om tot due diligence te komen want dat gaat nog een stap verder: daarbij wordt ook actie verwacht binnen de waardeketens om bepaalde risico's en impact te verminderen. Verder in target 15 wordt wel duidelijk gemaakt vanuit welk oogmerk die oefening moet worden gedaan: “in order to progressively reduce negative impacts on biodiversity, increase positive impacts, reduce biodiversity-related risks to business and financial institutions” maar hier gaat het niet meer om “requirements”.
- De beoordeling van Europese initiatieven in dit kader is niet vanzelfsprekend maar er wordt zeker aan gewerkt. Zo is eind vorig jaar de nieuwe regulering voor geïmporteerde ontbossing aangenomen en dat draagt hier alvast toe bij. Het zou zeker een belangrijke stap vooruit zijn als dergelijke acties verder worden uitgewerkt op EU-niveau. Er liggen op EU niveau al verschillende initiatieven op tafel die hier rechtstreeks of onrechtstreeks mee gelinkt zijn en waarvan de onderhandelingen in het licht van dit akkoord mogelijk enige bijsturing vereisen hetgeen momenteel onderzocht wordt. Hieronder valt in het bijzonder de richtlijn inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid¹, waarover momenteel wordt onderhandeld, en die voor alle producten zal gelden (terwijl de ontbossingsverordening slechts voor een beperkt aantal producten geldt). Het is nog niet duidelijk hoe deze richtlijn de kwestie van de biodiversiteit zal aanpakken zolang de trilogie niet zijn afgerond. Maar ze biedt Europa een extra mogelijkheid om op dit niveau op te treden. Laten we kijken of Europa die aangrijpt. Verder zal op

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52022PC0071>

EU niveau bekeken moeten worden welke bijkomende initiatieven evt genomen dienen te worden.

- België zal uiteraard ook de nodige maatregelen moeten nemen om bij te dragen tot target 15 en ook daar zijn reeds stappen voor gezet bijv. met de Beyond Chocolate om de keten van cacao tot chocolade onder een due diligence systeem te brengen met als doel om enkel nog duurzame cacao op de Belgische markt te brengen.
- Over andere Belgische initiatieven valt momenteel niet veel te zeggen behalve dat het belangrijk is om een Belgian Sustainable Finance Strategy op te stellen. In de huidige teksten die in dat verband circuleren, is er wel aandacht voor de uitvoering van target 15 maar het blijft onduidelijk of dit uiteindelijk het daglicht zal zien en in welke vorm.

Comme ce cadre n'est pas juridiquement contraignant, il ne peut donc pas être utilisé seul pour tenir les pays responsables s'ils ne parviennent pas à atteindre les objectifs et les cibles prévus. De plus, les objectifs d'Aichi, des objectifs qui composaient le Plan stratégique pour la diversité biologique 2011-2020 adopté par 196 pays, n'ont pas été respectés. Si quelques points d'amélioration ont été observés, certaines tendances sont vraiment décourageantes. En moyenne, les pays ont indiqué qu'ils étaient sur la bonne voie pour atteindre seulement 34 % de leurs propres objectifs.

- ⇒ Un contrôle et un suivi de l'implémentation du cadre mondial seront réalisés mais quel est le processus d'évaluation des stratégies et plans d'action de chaque signataire du cadre lors des prochaines années ? Quelles garanties avons-nous que ces plans soient effectivement implémentés ? Concrètement, que se passe-t-il si l'un des plans n'est pas à la hauteur des ambitions, ou si l'on observe que les efforts mis en œuvre sont insuffisants ?
- ⇒ Hoe kan dat mechanisme nationale regeringen verplichten om een tandje bij te steken wanneer duidelijk wordt dat men niet op schema zit om de doelstellingen te halen? Kan dat al met het mechanisme dat in Montréal beslist is of moet dat nog aangescherpt worden? Zo ja, op welke manier?

Antwoord

Naast het GBF zijn er tijdens COP 15 ook 5 andere beslissingen genomen die betrekking hebben op de implementatie van dat GBF. Deze hebben een link naar de opvolging van het GBF en zijn belangrijk om een herhaling te voorkomen van de redenen waarom volgens het 5^e Global Biodiversity Outlook (GBO5) de AICHI-targets niet behaald zijn. Dit waren, behalve gebrek aan politieke wil, het feit dat sommige nationale strategieën en actieplannen (NBSAPs) pas in 2016 werden aangenomen, het gebrek aan duidelijke opvolgingsafspraken/methodologie, en aan de benodigde fondsen, aan capaciteit en aan mainstreaming.

- Beslissing COP15/05 : Monitoring framework for the Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework. Het was belangrijk het monitoringkader samen met het GBF op COP15 aan te nemen om te vermijden dat de indicatoren zoals voor de AICHI targets pas veel later (voor Aichi uiteindelijk pas in 2016!) zouden beschikbaar zijn. Het belang van een sterk monitoringkader kan niet worden overschat want dat moet indicatoren bevatten die concreet aangeven wat er moet worden gemeten om de doelen praktisch implementeerbaar te maken door ze een duidelijke onderbouwing en meetpunt te geven.
- Beslissing COP15/06 : Mechanisms for planning, monitoring, reporting and review. COP15 moest al duidelijk de afspraken vast leggen rond een éénduidige rapportage en rond 'stocktake' momenten om inventarisatie te doen en te kijken of de doelen gehaald kunnen worden (*cfr. Global Stocktake onder het UNFCCC voor de Parijse Akkoorden*).
- Beslissing COP15/07: Resource Mobilization: in het bijzonder ontwikkelingslanden hadden aangegeven dat er zonder ambitieuze beslissing ivm resource mobilization, geen akkoord kon zijn

voor een ambitieus GBF omdat het gebrek aan middelen voor hen de hoofdreden was waarom zij de Aichi doelen niet hebben kunnen halen.

- Beslissing COP15/08: Capacity-building and development and technical and scientific cooperation: in het bijzonder ontwikkelingslanden hadden ook aangedrongen op deze beslissing als deel van het ‘COP15 package’ om een antwoord te bieden aan de problemen die ze ondervonden bij het opvolgen van de Aichi doelstellingen

In lijn met beslissing COP15/06 wordt verder het volgende opvolgingsproces voorzien voor het GBF om een herhaling van de gebrekkige opvolging van de Aichi doelstellingen te vermijden:

- **Tussen nu en COP16 eind 2024:** Nationale BiodiversiteitsStrategie en ActiePlannen (NBSAPs) moeten worden geüpdatet en gerapporteerd aan CBD-secretariaat vóór COP16. Nationale uitvoering is de verantwoordelijkheid van de landen en daartoe zijn ze verplicht onder Art. 6 van de Conventie voor Biologische Diversiteit dat alle Partijen verplicht om nationale strategieën en plannen op te stellen.

In de NBSAPs of in aparte capaciteits-ontwikkelings en ondersteunende plannen en in de financieringsplannen voor biodiversiteit moet worden aangegeven wat de financiële en capaciteits-ondersteunende noden en mogelijkheden zijn. Aan de hand van een analyse kan gekeken worden of de landen genoeg ambities hebben om gezamenlijk de afgesproken doelstellingen te halen. Het Monitoring Framework moet afgewerkt worden met de ontbrekende indicatoren voor sommige doelen. Tijdens de COP16 zullen Partijen onderling ook vrijwillige peer reviews uitvoeren van de nationale doelzettingen.

- **2025-2026:** De zevende nationale rapporten moeten worden ingediend tegen maart 2026. Een analyse van de voorziene ambities/activiteiten van de individuele Partijen aan de hand van deze nationale rapporten zal moeten uitmaken of de nationale inspanningen voldoende zijn om tegen 2030 de GBF doelen te halen. COP17 (2026) geeft vervolgens indien nodig aanbevelingen om de inspanningen te verhogen. Tijdens COP17 zullen opnieuw vrijwillige peer reviews doorgaan.
- **2027-2028:** Ook tijdens de COP18 (2028) worden vrijwillige peer reviews georganiseerd.
- **2028-2029:** De achtste nationale rapporten moeten worden ingediend tegen juli 2029.
- **2030:** een review op basis van rapportage zal moeten bepalen of de GBF doelen bereikt zijn en COP19 zal conclusies moeten trekken en aanbevelingen formuleren voor doelstellingen voor het volgend decennium vanaf 2030.

Op inhoudelijk vlak is er het meeste te doen geweest omtrent de doelstelling om tegen 2030 de bestaande biodiversiteit op 30% van het aardoppervlak en in 30% van de zeeën te beschermen. Daarnaast is er ook de kwestie van de 70% land en zee die niet beschermd wordt. Voor het duurzame beheer van die gebieden staan quasi geen garanties in de tekst en milieu-organisaties vrezen dus dat de bescherming van 30% van land en zee een vrijkaart biedt om in de overige 70% om het even welke schadelijke activiteit toe te laten.

⇒ Zo is er niet concreet afgesproken wat die bescherming juist inhoudt. Als in die beschermde gebieden toch nog schadelijke activiteiten worden toegelaten, dan is die bescherming eigenlijk een lege doos. Heeft u er zicht op of er gewerkt wordt aan een concrete bepaling van wat de bescherming inhoudt? Of legt ieder land zelf z'n standaarden vast? Wat zou er volgens u moeten gebeuren om een effectieve bescherming te garanderen?

⇒ Wat moet er verder gebeuren om ervoor te zorgen dat de biodiversiteit in die 70% van het land en de zee duurzaam beheerd wordt.

Antwoord

- De 23 doelstellingen van het GBF zijn onderverdeeld in drie grote blokken (zie bijgevoegd overzicht van de 2030 targets)

- ✓ De eerste richt zich op het verminderen van de druk op en bedreigingen ten aanzien van de biodiversiteit. In de acht doelstellingen die hieronder vallen komen alle onder de vorige bullet vermelde key drivers aan bod. Daarnaast is er ook de zeer belangrijke bepaling onder doelstelling 1 die stelt dat we ervoor moeten zorgen dat “all areas”, dus 100% van het aardoppervlak, onder participatieve, geïntegreerde en biodiversiteits inclusieve ruimtelijke planning of effectieve managementprocessen wordt gebracht, ten einde het verlies van gebieden met een hoge biodiversiteitsimpact “close to zero” te herleiden tegen 2030. Daarnaast gaat ook veel aandacht naar het belang van connectiviteit en ecologische integriteit (doelstellingen 2 en 3 (30x30)), het stoppen van de door de mens veroorzaakte uitroeiing van soorten en het behoud en herstel van de genetische diversiteit binnen en tussen soorten (doelstelling 4), en het verzekeren dat het gebruik, oogsten en de handel in wilde soorten duurzaam, veilig en legaal is (doelstelling 5).
- ✓ Het tweede blok richt zich onder andere op het duurzaam gebruik van de biodiversiteit, met ook hier aandacht voor wilde soorten (doelstelling 9), het duurzaam beheer van specifieke productiesystemen (land-, vis-, en bosbouw en visserij) (doelstelling 10), en biodiversiteitsinclusieve stedelijke planning (doelstelling 12).
- ✓ Het derde blok ten slotte bevat ook nog een reeds maatregelen ten voordele van de biodiversiteit door implementatie en mainstreaming, zoals de volledige integratie te verzekeren van biodiversiteit en zijn vele waarden in het beleid, de regelgeving, planning en ontwikkelingsprocessen, strategieën en assessments en dit op en tussen alle niveaus van overheid en de hele private sector (doelstelling 14), specifieke maatregelen voor de bedrijven-, zaken- en financiële wereld met het oog op de verduurzaming van de productiepatronen (doelstelling 15), duurzame consumptiepatronen en afvalvermindering (doelstelling 16), de aanpak van incentives die schadelijk zijn voor de biodiversiteit (doelstelling 18) en financiële middelen (doelstelling 19), capaciteitsopbouw en samenwerking (doelstelling 20), de uitwisseling van informatie en kennis (doelstelling 21) en betrokkenheid van alle relevante actoren in de beleidsprocessen, toegang tot het gerecht en informatie (doelstelling 22-23) om dit alles te realiseren.
- In verband met doelstelling 3 (de 30% beschermde zee- en landgebieden) is de manier van bescherming van een gebied onderhevig aan de finaliteit van dat gebied en aan de wetgeving in de betrokken landen. Zoals alle GBF doelstellingen, is dit een globale doelstelling (dus 30% van de wereld, niet per land) en omvat dit naast de strikte bescherming ook gebieden waar bescherming gecombineerd kan worden met gebruik van biodiversiteit. Dat gebruik moet wel duurzaam zijn en daar zijn afspraken rond gemaakt zowel op globaal als op EU niveau. Op EU niveau worden bijv. concrete stappen ondernomen om richtlijnen uit te werken voor de 30% doelstelling die in de Europese Biodiversiteitsstrategie 2030 staat.
- Het is in dat verband belangrijk om te benadrukken dat de GBF doelstellingen één gezamenlijk pakket vormen. Target 3 (30x30) kan dus niet losgekoppeld worden van de andere doelstellingen, zoals in het bijzonder targets 1, 10 en 14.
- De 30% was belangrijk en België is lid van de High Ambition Coalition en de Blue Leaders die daarvoor ijverden. Tegelijk was het duurzaam beheer van biodiversiteit in de andere 70% voor België doorheen de onderhandelingen evenzeer een enorm belangrijk strijdpunt waar we zowel binnen de EU als internationaal tot in de laatste minuten hard hebben voor gevochten. Het was om die reden niet mogelijk om in het uiteindelijk resultaat een expliciete verwijzing naar die ‘70%’ te krijgen maar de allereerste doelstelling dekt hierdoor wel ALLE ecosystemen af en is een overkoepelende doelstelling die in feite betekent dat de ganse planeet uiteindelijk onder duurzaam beheer moet komen. Dit wordt dan verder gespecificeerd in de andere targets, waar ook de targets ivm pesticidengebruik, landbouw, visserij, enz. bijdragen tot het duurzaam beheer van de overige 70%.

- Tenslotte zijn er ook reeds bestaande afspraken met betrekking tot biodiversiteit op EU en globaal niveau die moeten nagekomen worden bijv. met betrekking tot de belangrijke rol van inheemse volkeren en lokale gemeenschappen ivm biodiversiteitsbehoud en het in rekening brengen van biodiversiteitsdoelstellingen tijdens impact evaluaties in andere domeinen en sectoren.
- Uiteraard kan een land er steeds voor kiezen om toch niet-duurzaam tewerk te gaan maar dan zal daar kunnen op gereageerd worden bij de evaluatie van de nationale strategieën en plannen. Om een effectieve bescherming en herstel te garanderen zal daarom een sterk monitoringkader moeten worden uitgewerkt. Op COP15 is daar de aanzet toe gegeven maar dat is zeker nog niet specifiek genoeg om ook effectief te zijn. Dit zal verder worden uitgebouwd richting COP16 en het zal belangrijk zijn dat dit kader en de onderliggende indicatoren een fijnmazig geheel vormen om de Partijen op koers te houden en bij te sturen waar nodig.

Enkele vragen wat betreft de afspraken rond het aanpakken van de **oorzaken** van biodiversiteitsverlies.

- ⇒ Wat betreft **vervuiling** werd afgesproken om het wereldwijde **kunstmestgebruik** met de helft te verminderen tegen 2030. Hoe kan de concrete realisering hiervan gewaarborgd worden?
- ⇒ Voor **pesticiden** werd enkel afgesproken om de ‘risico’s’ verbonden aan pesticiden met de helft te verminderen tegen 2030. Dit heeft veel weg van een achterpoortje om toch nog volop pesticiden te kunnen blijven gebruiken. Hoe schat u de impact van deze bepaling in op het pesticidegebruik?
- ⇒ Tegelijkertijd was de EU ten tijde van de biodiversiteitstop in Montréal in alle stilte haar eigen **wetsvoorstel om het pesticidegebruik te halveren tegen 2030** aan het terugschroeven. Hoe staat het daar nu mee? Wat zouden de regeringen in dit land moeten doen op vlak van pesticidenbeleid om verder biodiversiteitsverlies tegen te gaan?
- ⇒ Welke acties kan de federale regering nemen via de productnormen om schade aan de biodiversiteit tegen te gaan?

Antwoord:

- Concernant la pollution par les engrais, cela est étroitement lié à la question de la pollution par les nitrates et, en particulier, l'élevage intensif. Cette question est déjà encadrée par une législation européenne (directive Eau et directive Nitrates). C'est en raison de ce cadre législatif que récemment la Flandre a dû s'accorder sur un ambitieux plan nitrates qui vise à drastiquement réduire cette pollution. La Commission Européenne vient d'adopter une proposition de révision de la directive eau. Il est aussi attendu que la prochaine proposition de loi sur la santé des sols comprennent des mesures en lien avec la pollution liée aux engrais.
- Concernant les pesticides, il est vrai que l'objectif porte uniquement sur le risque des pesticides. Néanmoins, le risque est lié à l'effet toxicologique d'une part et à l'exposition d'autre part. Pour réduire le risque, il faut donc agir sur la toxicité (et donc mieux encadrer voire interdire les substances dont la toxicité est trop risquée) et sur l'exposition (et donc l'utilisation sur le terrain). Enfin, au niveau européen, les objectifs inscrits dans l'initiative Farm to Fork demeurent une réduction de 50% des risques et de l'utilisation. La proposition de règlement sur l'utilisation durable des pesticides vise précisément à réduire à la fois le niveau général d'utilisation des pesticides, et réduire en particulier l'utilisation des pesticides comportant le plus de risques.

Les discussions sur ce projet de loi sont toujours en cours. Tout est encore possible et malheureusement, nombreuses sont les tentatives de baisse du niveau d'ambition. L'urgence est à l'adoption et la défense d'une position belge ambitieuse qui empêche un nivellement par le bas souhaité par d'autres Etats membres. Ceci affecterait en effet la crédibilité de l'EU au niveau globale vu que c'est surtout l'EU qui s'est battu à COP15 pour un objectif ambitieux sur les pesticides.

- Pour toutes les demandes de mise sur le marché de nouvelles substances ou de nouveaux produits, l'autorité fédérale peut, d'une part par ses votes au niveau européen et d'autre part par ses règles spécifiques, veiller à une haute protection de la biodiversité et en particulier (mais pas uniquement) des pollinisateurs sauvages. L'autorité fédérale peut, en particulier dans le cadre de la révision des lignes directrices pour l'évaluation des risques liés aux pesticides pour les abeilles, défendre une haute ambition et contribuer à imposer aux entreprises des protocoles strictes de tests avant la mise sur le marché de nouvelles substances. Un plan fédéral pollinisateurs est en cours de développement.

Wat betreft **overexploitatie en landgebruik** is weinig in de pers gekomen, terwijl dat toch twee van de grootste drivers van biodiversiteitsverlies zijn:

- ⇒ Is er gesproken over het reduceren van de negatieve impact van mijnbouw en het elimineren van een groot stuk van de vraag naar nieuwe grondstoffen via maatregelen voor een circulaire economie?
- ⇒ Is er gepraat over het tegengaan van diepzeemijnbouw?
- ⇒ Kwam de kwestie van de indirecte veranderingen in landgebruik door biobrandstoffen aan bod?
- ⇒ Werd het intensieve industriële landbouw- en visserijmodel in vraag gesteld?

Antwoord

- BE heeft wel een hele zware strijd binnen de EU geleverd om mijnbouw via “extractive activities” in de GBF te krijgen, maar stond hierin zeer geïsoleerd. Bijgevolg hebben we dit in de loop van de internationale onderhandelingen moeten lossen bij gebrek aan steun van EU-LS.
- S'il n'est finalement pas mentionné explicitement dans l'accord de Kunming-Montréal, plusieurs des cibles concernent directement ce secteur :
  - ✓ La cible 1 en particulier requiert que toutes les surfaces de la planète, quelles que soient les activités pour lesquelles elles sont exploitées, fassent l'objet d'un plan de gestion et comprennent des procédures portant sur le changement d'occupation des sols.
  - ✓ La cible 2 requiert la restauration de 30% des terres dégradées.
  - ✓ La cible 3, par la protection de 30% de la planète, aura un impact sur les zones où des activités extractives sont possibles.
  - ✓ Doelstelling 10 onder de sectie duurzaam gebruik omvat vier specifieke productiemodellen met een grote impact op de biodiversiteit, met name landbouw, aquacultuur, visserij en bosbouw, en vermeldt dat deze duurzaam beheerd moeten worden en dat er een substantiële toename moet zijn van de duurzaamheid bij intensificatie van deze sectoren. Deze cibles vise donc les surfaces exploitées pour la production ou l'extraction de biomasse et requiert que toutes les formes d'exploitation soient durables, en établissant un lien direct avec la sécurité alimentaire (un risque majeure de la croissance des biocarburants).
  - ✓ Tenslotte zit het verminderen van de vraag naar nieuwe grondstoffen en het idee van een circulaire economie ook vervat in doelstellingen 14-16 waarin het verminderen van de impact van waardeketens op de biodiversiteit (14) en de verantwoordelijkheid in de productie- (15) en consumptieketens en de nood om overconsumptie en afvalproductie substantieel te verminderen (16) aan bod komen. Ook dit waren doelstellingen waarvoor de EU hard heeft moeten vechten, en binnen de EU heeft BE die strijd in het bijzonder moeten voeren om de doelstelling tot afvalvermindering er zo concreet mogelijk in te krijgen.
- Le ‘deepsea mining’ a aussi fait l'objet de discussion mais n'a finalement pas été intégré dans le texte. Sa mention dans l'accord aurait équivalu à une banalisation de ce secteur dont les impacts seront très probablement considérables et irréversibles.

- De kwestie van veranderingen in land- en zeegebruik komt reeds in doelstelling 1 aan bod en is zoals hoger reeds vermeld wordt van toepassing op alle gebieden van het aardoppervlak. De GBF gaat echter niet in op specifieke producten – zoals biobrandstoffen – omdat dit een te groot niveau van detail is voor een overkoepelend mondiaal akkoord en hierdoor bovendien andere producten met een vergelijkbare impact zouden uitgesloten worden door de verenging van de scope.
- Il faut désormais traduire ces cibles par des mesures. Au niveau européen, de nombreuses initiatives en cours de négociation pourraient y contribuer : nature restoration law, critical raw materials, sustainable use regulation (pesticides), sustainable corporate governance, soil health, sustainable food systems, ... L'impact de ces initiatives dépendra de leur niveau d'ambition. La Belgique peut jouer un rôle positif en y défendant les mesures les plus à même de délivrer des résultats, en cohérence avec ses engagements internationaux.

Naast het tegengaan van biodiversiteitsverlies is er ook nog de kwestie van **biodiversiteitsherstel**. Daar werd afgesproken om tegen 2030 30% van de gedegradeerde ecosystemen te herstellen.

- ⇒ Dit gaat verder dan de 20% die de EU wil beschermen met haar voorstel voor een natuurherstelwet. Welke impact zal die verhoogde internationale doelstelling hebben op de utiwerking van die EU-natuurherstelwet? Wat moet daar volgens u in bepaald worden
- ⇒ Een van de pijnpunten van de COP15-doelstelling inzake natuurherstel is dat ze niet bindend is. Hoe gaan we ervoor zorgen dat ze geen dode letter blijft?
- ⇒ En welke kwaliteitsstandaarden zijn er voor natuurherstel en welke moeten idealiter nog vastgelegd worden?

Antwoord

- Target 2 van de GBF (*ten minste 30% van de gebieden met aangetaste ecosystemen wordt effectief hersteld*) is een internationale doelstelling, terwijl de doelstellingen van 20% (20% land- en 20% zeegebieden) voorzien in de Natuurherstelwet (NRL), EU doelstellingen zijn die zullen bijdragen aan de overkoepelende internationale doelstelling van de GBF.

Het NRL bevat daarnaast ook een lange termijn doelstelling (alle ecosystemen die hersteld moeten worden, moeten tegen 2050 effectief zijn aangepakt) die **niet** in lijn is met de target 2 van de GBF die stelt dat er onmiddellijk actie moet worden genomen en de doelstellingen behaald zijn tegen 2030. Het is daarom des te belangrijker om op EU-niveau nu een hoge ambitie na te streven in de Natuurherstelwet om als EU geloofwaardig over te komen en om voldoende bij te dragen aan GBF target 2 zelfs al is er de 2050 deadline.

Dat is momenteel echter geen zekerheid gezien de NRL door vele EU landen onder druk staat en er ook binnen België stemmen opgaan om haar uitvoering af te zwakken. Als dat gebeurt, zal het onmogelijk zijn voor de EU om haar globale verplichtingen na te komen.

- Het NRL wordt momenteel besproken (derde lezing in de werkgroepen van de ENVI-Raad) en de Raad zou in juni een algemene oriëntatie voor de ENVI-Raad moeten goedkeuren, waarmee de trilog van start zal gaan. De doelstellingen voor 2030 en 2050 zijn nog niet in twijfel getrokken, dus die zullen hoogstwaarschijnlijk behouden blijven.
- Wat de uitkomst ook is, er moeten synergiën zijn tussen het nationale herstelplan voor de tenuitvoerlegging van de EU-wetgeving en de Nationale Biodiversiteitsstrategie om de voordelen van de herstelmaatregelen te maximaliseren. Daarnaast mogen ook de synergiën met de CAP en de CFP niet uit het oog verloren worden.
- België zal als EU-lidstaat, samen met de andere EU-lidstaten, in ieder geval bijdragen aan de mondiale doelstelling door de implementatie van het EU NRL. We kunnen een inspirerende rol spelen voor andere staten en die moeten we omarmen gezien de lamentabele toestand waarin de mondiale biodiversiteit momenteel verkeert. Het herstel van de biodiversiteit levert bovendien

meerdere socio-economische voordelen op voor iedereen zoals klimaatadaptatie en -mitigatie, vermindering van het risico op en de impact van natuurrampen, luchtkwaliteit, gezondheid, bodemproductiviteit, voedselproductie... Het is dan ook in het belang van iedereen om zo snel mogelijk te beginnen met natuurherstel en de internationale doelstellingen na te streven.

- De EU-wetgeving bevat indicatoren waaraan moet worden voldaan die kwaliteitsnormen opleveren. De COM zal richtlijnen en methodologieën ontwikkelen om ervoor te zorgen dat de herstelmaatregelen in de praktijk doeltreffend zijn, en ze standaardiseren voor een geharmoniseerde monitoring, rapportage en herziening.

Daarnaast is er een sterke link tussen de biodiversiteitscrisis en de klimaatcrisis en de top in Kunming-Montréal bevestigde het belang om die twee samen aan te pakken.

- ⇒ Qua mitigatie van beide crises werd sterk de nadruk gelegd op 'nature-based solutions'. Zijn er volgens u voldoende veiligheidsmaatregelen ingebouwd zodat dit niet gewoon weer een zwendel in offsets wordt zonder enige reële verbetering voor de biodiversiteit of het klimaat?
- ⇒ Het akkoord wordt ook gelauwerd om z'n erkenning van de rol van inheemse gemeenschappen als beschermers van de biodiversiteit. Maar hoe vertaalt zich dat in de praktijk? Hoe worden de rechten van inheemse volkeren nu beter beschermd? Is er effectief een doorbraak naar een 'rechtengebaseerde' aanpak naast een 'ecosysteemgebaseerde' aanpak?
- ⇒ Is er naast mitigatie ook iets beslist over de adaptatie van de biodiversiteit aan de gevolgen van de klimaatcrisis? Tot nu toe is het biodiversiteitsbeleid op het terrein vooral geënt op het beschermen van inheemse soorten. Maar door de klimaatverandering schuift het leefgebied van soorten op naar het noorden. Is het dan niet contraproductief dat we uitheemse soorten die naar hier migreren omwille van de klimaatcrisis gaan bestrijden ten voordele van onze inheemse soorten die hier op lange termijn toch niet kunnen blijven? Of zie ik dat verkeerd?
- ⇒ En is er op de top ook voldoende aandacht gegaan naar maatregelen voor de biodiversiteit die niet meteen een bijdrage leveren in de strijd tegen de klimaatverandering?

Antwoord

- BE en de EU hechten inderdaad zeer veel belang aan een gezamenlijke aanpak van de biodiversiteits- en klimaatcrisis aangezien zowel de crisissen als een duurzame oplossing voor beiden met elkaar verweven zijn. Voor zowel klimaatmitigatie als -adaptatie en acties met het oog op het verminderen van het risico op natuurrampen (disaster risk reduction) heeft de EU sterk de nadruk gelegd op het belang van natuur-gebaseerde oplossingen en ecosysteem-gebaseerde benaderingen, aangezien deze de belichaming zijn van deze gezamenlijke aanpak. De noodzakelijke veiligheidsmaatregelen om natuur-gebaseerde oplossingen niet te kunnen gaan misbruiken voor greenwashing, inclusief een definitie, zijn reeds opgenomen in the UNEA-5.5 resolutie "Nature-based solutions for supporting sustainable development" die in maart 2022 op de UN Environment Assembly werd aangenomen en waarnaar in COP beslissing 15/13 (samenwerking met andere conventies en internationale organisaties) wordt verwezen.
- Zowel doelstelling 8 (in de context van het verminderen van de druk op de biodiversiteit) als doelstelling 11 (duurzaam gebruik) verwijzen expliciet naar het gebruik van natuur-gebaseerde oplossingen en ecosysteem-gebaseerde benaderingen om deze doelstellingen te bereiken.
- Wat de erkenning van de rol van inheemse volkeren en lokale gemeenschappen (indigenous peoples and local communities – IPLCs) als beschermers van de biodiversiteit betreft, werd in sectie C² als allereerste element de bijdrage en rechten van IPLCs en de erkenning van hun

² Sectie C omvat de overwegingen voor de implementatie van het GBF, inclusief haar visie, missie, objectieven (Goals) en doelstellingen (Targets), zijnde de manier waarop het GBF moet worden begrepen en geïmplementeerd en de manier waarop hiernaar gehandeld en over gerapporteerd moet worden en hoe deze geëvalueerd moet worden. Het bevat de volgende bepaling: *The Framework's implementation must ensure that the rights, knowledge, including traditional knowledge associated with biodiversity, innovations, worldviews, values and practices of indigenous peoples and local communities are respected, and documented and*

belangrijke rol als bewakers van biodiversiteit en als partners in het behoud, herstel en duurzaam gebruik ervan opgenomen.

- De aanpassing aan de klimaatverandering via natuur-gebaseerde oplossingen en ecosysteem-gebaseerde benaderingen zoals onder het eerste punt vermeld en opgenomen in doelstelling 8, betreffen ten dele adaptatie van de biodiversiteit aan de gevolgen van de klimaatverandering.

Echter, hier zijn uiteraard limieten aan want het gaat niet gewoon op om te besluiten dat we de biodiversiteit kunnen redden door meer zuiderse ecosystemen naar het noorden op te schuiven. Immers, in de eerste plaats is de situatie niet zo rechtlijnig dat een leefgebied tgv de klimaatverandering gewoon en integraal opschuift naar het noorden – er zijn vooral meer extremen.

- Daarnaast is de reden om *invasieve* (dus niet alle) uitheemse soorten te weren omdat deze een aanzienlijk versturende impact op de inheemse ecosystemen hebben, waardoor een kettingreactie op gang kan komen en niet enkel bepaalde inheemse soorten maar het hele inheemse ecosysteem onder (nog meer) druk kan komen te staan. Vandaar dat naast klimaatverandering (doelstelling 8), vervuiling (doelstelling 7), de verandering in land- en zeegebruik (doelstelling 1) en exploitatie (doelstelling 5) ook invasieve uitheemse soorten (doelstelling 6) tot de vijf door IPBES bepaalde key drivers van biodiversiteitsverlies behoren. Bepaalde inheemse soorten zullen tgv de klimaatverandering inderdaad op termijn onherroepelijk verloren gaan in het ecosysteem waar ze momenteel voorkomen, maar dat betekent dus niet dat ze simpelweg vervangen kunnen worden door uitheemse soorten die door de veranderende weersomstandigheden ook bij ons gaan gedijen.

Net als op de laatste klimaatop zijn ook op de biodiversiteitstop de Noord-Zuidspanningen hoog opgelopen. Een van de grote strijdpunten van het Zuiden was de oprichting van een fonds voor internationale biodiversiteitsfinanciering naar het voorbeeld van het fonds voor de klimaatfinanciering. Uiteindelijk werd het een **subfonds in het mondiaal leefmilieufonds**.

⇒ Klopt het dat landen zoals België niet te vinden waren voor de oprichting van zo'n fonds en voor het concept internationale biodiversiteitsfinanciering, net zoals we gezien hebben op de klimaatop in het debat rond loss and damage?

Antwoord

- België is inderdaad steeds gekant geweest tegen het oprichten van nog maar eens een apart fonds gebaseerd op ODA (Official Development Aid), ook in het kader van andere internationale processen, gezien de meeste ontwikkelde landen niet de mogelijkheid hebben om substantieel hun bijdrage naar ontwikkelingslanden te vergroten. Daardoor komt het oprichten van een nieuw ODA fonds in de praktijk neer op een verschuiving van bestaande middelen van het ene fonds naar het andere. Dat heeft men ook gezien bij het oprichten van het Green Climate Fund (GCF) waarbij middelen uit de Global Environment Facility (GEF) werden getrokken en versluist naar het GCF. Het oprichten van een nieuw instrument resulteert dus niet in een echte toename van bestaande middelen maar zorgt wel voor een inefficiënt, tijdrovend en kostelijk proces.
- België is echter altijd open geweest om te zoeken naar andere manieren om middelen te mobiliseren en sluit daarbij geen nieuw fonds uit. Als het een fonds is dat ertoe zou bijdragen dat meer private middelen voor biodiversiteit gemobiliseerd, gealigneerd (oa afstemming met klimaatfinanciering) en gekanaliseerd kunnen worden naar biodiversiteitsprojecten (bijv via een investment fonds, blended finance, enz) dan kunnen we dat enkel toejuichen.
- Bij het aanvaarden van het GBF fonds binnen de GEF was dat dan ook een vereiste: namelijk dat dit fonds middelen moet kunnen ontvangen van alle bronnen, en niet enkel van donorlanden.

preserved with their free, prior and informed consent, including through their full and effective participation in decision-making, in accordance with relevant national legislation, international instruments, including the United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples, and human rights law. In this regard, nothing in this framework may be construed as diminishing or extinguishing the rights that indigenous peoples currently have or may acquire in the future;"

Er werd uiteindelijk beslist dat er tegen 2025 minstens 25 miljard dollar per jaar en tegen 2030 minstens 30 miljard dollar per jaar aan publieke biodiversiteitsfinanciering moest komen.

⇒ Hoe gaan we de problemen qua additionaliteit vermijden die we zien bij de bijdragen aan de internationale klimaatfinanciering? Ziet u België additionele middelen vrijmaken voor internationale biodiversiteitsfinanciering bovenop het budget voor ontwikkelingssamenwerking? En wat zou een eerlijke bijdrage van België zijn?

Antwoord

- België heeft op de laatste GEF replenishment reeds haar bijdrage met meer dan 30% verhoogd en daarnaast wordt ook ingezet op het verhogen van financiering van biodiversiteitsprojecten die bijdragen tot klimaatsadaptatie en -mitigatie.
- Die 30 miljard moet echter breed gezien worden: het gaat hier niet enkel om ‘giften’ naar ontwikkelingslanden, maar omvat ook investeringen, leningen, bijdragen van België die bijdragen tot het stoppen van het biodiversiteitsverlies van een land.
- Gezien meer dan 80% van de middelen voor de uitvoering van het GBF gemobiliseerd zal moeten worden door de landen zelf, is het vanzelfsprekend dat de beschikbare middelen van ontwikkelde landen zoals België zo efficiënt mogelijk moeten ingezet worden. Dit kan vooral als het gebruikt wordt als ‘seed funding’ om meer middelen te mobiliseren dan wat België zelf heeft. Dit kan in de context van blended finance (dus samen met private middelen) maar ook door deze seed funding aan te wenden om ontwikkelingslanden in staat stellen zelf hun eigen financieringsinstrumenten nationaal uit te bouwen (bijv via park fees, green bonds, hervormen van subsidies, lokale productie, enz.) vanuit de optiek dat het beter is hen zelf te leren vissen dan hen vissen te blijven geven.
- Een eerlijke bijdrage van België is daarom moeilijk in te schatten omdat het gaat om een combinatie van middelen die voornamelijk via de GEF als grant worden gegeven terwijl het grootste deel van de Belgische steun via integratie van biodiversiteit in de reguliere projecten van ontwikkelingssamenwerking moet komen. In plaats van te denken aan een bedrag is het belangrijker dat er in België politieke beslissingen genomen worden die ervoor zorgt dat geen van de investeringen door België in ontwikkelingslanden biodiversiteitsverlies in de hand werkt. Het is immers weinig efficiënt noch verantwoordelijk om enerzijds middelen aan te wenden om biodiversiteit te beschermen terwijl België tegelijk via haar investeringen elders dit doel tegenwerkt. Ook hier is mainstreaming van de biodiversiteitsdoelstellingen in de andere beleidsdomeinen dus van cruciaal belang.
- Gezien de beperkte beschikbaarheid van publieke middelen, is het belangrijk om de efficiëntie van die middelen te optimaliseren. In die context moet gezocht worden naar win-win situaties, waarbij dezelfde middelen meerdere resultaten beogen. In de eerste plaats zijn veel co-benefits te halen voor biodiversiteit van klimaatfinanciering maar ook door duurzame landbouwpraktijken en ecologisch beheer van water.

Tegelijk betekent dit ook dat er moet vermeden worden dat er schade wordt berokkend aan biodiversiteit door klimaatsactiviteiten. Beide problemen moeten samen worden bekeken gezien ze anders elkaar versterken. Door geen rekening te houden met biodiversiteit bij het uitrollen van klimaatsactiviteiten zoals hernieuwbare energie of zonnepanelen, zal het uiteindelijke prijskaartje voor natuurherstel en biodiversiteitsbehoud nog groter zijn gezien België zijn Europese en internationale verplichtingen moet nakomen. Door een weldoordacht beleid kan deze situatie vermeden worden en er efficiënt met de beschikbare middelen worden omgesprongen.

Daarnaast blijft er nog een financieringskloof van 700 miljard dollar per jaar. 500 miljard daarvan zou moeten komen uit de heroriëntering van een deel van de 1800 miljard dollar per jaar aan subsidies voor dingen die de biodiversiteit schaden.

⇒ Hoe gaan we die heroriëntering in goede banen leiden? En meer algemeen: hoe zorgen we voor de eliminering van subsidies en investeringen in activiteiten die de biodiversiteit schaden? De EU wilde immers dat dit al tegen 2025 zou moeten gebeuren, maar dat heeft het akkoord niet gehaald.

Antwoord

- L'EU a en effet défendu la nécessité d'identifier les subsides nuisibles d'ici 2025 et ceci a été obtenu. Toute la stratégie européenne sur la finance durable peut déjà y contribuer, tout comme la stricte application du « do no significant harm » dans les plans de relance et autres investissements. De plus grands efforts sont nécessaires, en particulier concernant l'agriculture.
- Si la PAC actuelle a pris de meilleures directions, les réformes ne sont pas suffisantes. Là encore, le soutien de la Belgique à un cadre législatif ambitieux, comme le règlement sur l'utilisation durable des pesticides, est clef pour réorienter les pratiques. Enfin, une réelle réforme fiscale qui repose véritablement sur le principe de pollueur payeur et sur une transition juste est nécessaire.

De overige 200 miljard per jaar om de financieringskloof te dichten, moet komen van de mobilisering van extra nationale, internationale, private en publieke financiering voor de biodiversiteit.

⇒ Wat betekent dit? Wie moet daaraan bijdragen?

Antwoord

- Het overgrote deel van de fondsen die nodig zijn voor biodiversiteit zullen vanuit de eigen publieke middelen moeten komen. Target 19 stelt immers dat van die 200 miljard er tegen 2025 25 miljard van ontwikkelde naar ontwikkelingslanden moet gaan en 30 miljard tegen 2030. Dat betekent ook dat de rest door de landen zelf zal moeten gemobiliseerd worden.
- Om te identificeren hoe dit best gebeurt, is het belangrijk dat een land een nationaal financieringsplan (NFP) opstelt dat in kaart brengt 1) hoeveel het nodig heeft om zijn nationale biodiversiteitsdoelstellingen te behalen, 2) hoeveel het reeds ter beschikking heeft en 3) op welke manier het gat kan gevuld worden. Dit laatste kan gebeuren door het vergroten van het beschikbare overheidsbudget, door het betrekken van de private sector, door het aanpassen van wetgeving waardoor er minder schade is aan biodiversiteit (wat vervolgens ook minder kost om te herstellen), door het ontwikkelen van innovatieve financieringsmechanismen (bijv green bonds, payment for ecosystem services, park fees, duurzaam gebruik van een houtsoort, enz.).
- Alle landen die steun krijgen van het GEF, kunnen momenteel financiële steun krijgen om een NFP te ontwikkelen wat hen uiteindelijk een lijst zal geven met mogelijke financieringsmogelijkheden voor biodiversiteit. Gezien het belang van die NFP's heeft COP15 alle Partijen aangemoedigd om deze zoveel mogelijk op te stellen en uit te voeren.
- Vooral de innovatieve mechanismen zullen een belangrijke rol spelen, mits de juiste voorwaarden vervuld zijn om greenwashing of negatieve gevolgen te vermijden. OECD studies tonen aan dat bijvoorbeeld innovatieve financiële mechanismen 6-8 keer meer middelen mobiliseren van biodiversiteitsfinanciering dan wat er beschikbaar is als ODA.
- En terme d'utilisation de l'aide internationale (ODA), il est par exemple crucial qu'un euro investi ait des effets multiplicateurs, en permettant la création de mesures financières nationales qui génèrent elles-mêmes des ressources. L'approche [BIOFIN](#) en est un exemple.
- Het is immers aangewezen om ODA als 'seed funding' te gebruiken om een land te helpen haar financieringsmogelijkheden uit te werken en zelf duurzame financieringsmechanismen op te stellen die hen in staat stelt om op termijn hun eigen biodiversiteit te bekostigen. Het is namelijk beter om een land te helpen bijvoorbeeld met het opzetten van een inkomensstroom van hun

beschermde gebieden zodat ze zelf hun beschermde gebieden kunnen onderhouden, dan om een land enkel ODA te geven om daar het onderhoud van die beschermde gebieden van te betalen (cfr. beter om iemand te leren vissen dan hen een vis te geven).

- Pour parvenir à mobiliser les ressources nécessaires du secteur privé et public il faut un cadre réglementaire qui oblige certains changements de pratiques et donc « verdurise » les investissements; des incitants qui poussent à aller plus loin que le stricte réglementaire ; et des mécanismes « facilitant » qui permettent de multiplier le potentiel des fonds publics.

Het akkoord moedigt ook de ontwikkeling aan van vernieuwende financieringsinstrumenten zoals groene obligaties, betalen voor ecosysteemdiensten en natuurcompensaties.

⇒ Dreigen we hiermee geen zelfde creatieve boekhouding te krijgen als met het Clean Development Mechanism?

Antwoord

- Zie ook antwoord op vorig punt.
- Het is van belang dat negatieve externaliteiten zoveel mogelijk worden geïnternaliseerd door bedrijven. Bepaalde innovatieve financieringsinstrumenten zouden daar in principe toe kunnen bijdragen. Dan denken we met name aan betalen voor ecosysteemdiensten.
- Er is natuurlijk altijd een risico op greenwashing met dit soort financieringsinstrumenten. Er moet dus inderdaad over worden gewaakt dat dit risico zoveel mogelijk wordt beperkt. Een goede omkadering (én implementatie/controle van die omkadering) is essentieel. De EU heeft in dit opzicht al een aantal belangrijke initiatieven genomen (zoals de EU Green Bond Standard, het EU Ecolabel (nu ook voor financiële instrumenten) en de EU Taxonomy). Ook dat zijn geen perfecte instrumenten maar ze bieden toch een bepaalde bescherming tegen greenwashing.

De afspraken die gemaakt werden op de COP15 moeten nu vertaald worden in nationale biodiversiteitsstrategieën tegen de COP16 in 2024. Daarom is het belangrijk om ook even stil te staan bij de Belgische vertaalslag van het akkoord van Kunming-Montreal.

Au niveau européen, la Belgique, en tant que membre du Conseil, devra se positionner au sujet de la proposition de règlement de la Commission européenne sur la restauration de la nature, qui devra intégrer les ambitions de la COP15.

⇒ Qu'en est-il au niveau national ? Les efforts belges devront-ils dans leur ensemble relever du règlement amené à être adopté ? Quel est le calendrier prévu pour notre pays à ce sujet

⇒ Dans quelle mesure le manque d'objectif défini peut constituer un frein à la réalisation de telles initiatives ? Jusqu'à quel point les objectifs de chaque pays peuvent varier compte tenu de la largesse de la formulation ? Quels enseignements ont-ils été tirés de l'échec des objectifs d'Aichi .

⇒ Welke acties staan momenteel in de steigers om in België minstens 30% van de biodiversiteit op land en op zee te beschermen? Gaan die de goede richting uit of moeten die bijgestuurd worden? En zal die bescherming hoog zijn, met uitsluiting van schadelijke activiteiten?

⇒ Zijn er al concrete plannen in opmaak voor natuurherstel? En wat is daarvan het ambitieniveau?

⇒ Welke grootorde van budget zou er idealiter gaan naar het Belgische biodiversiteitsbeleid?

Antwoord

- In België wordt momenteel 36,8% van haar zee en 14,6% van haar land beschermd (weliswaar niet strik beschermd). In de context van de 30x30 pledge, zal België haar beschermde gebieden uitbreiden en met name zorgen voor de 10% die volgens de EU afspraken binnen deze 30% strikt

beschermd moet worden. Betrokken departementen van de vier regeringen zijn dit momenteel aan het uitwerken waardoor het niet mogelijk is om nu al een meer uitgebreid antwoord te geven.

- In de context van de NRL zal België ook een natuurherstelplan moeten opstellen in overeenstemming met de nationale biodiversiteitsstrategie.

Seuls deux pays au monde n'ont pas participé à la COP15 : les États-Unis et le Vatican. Nous ne pouvons manquer de penser que les impacts directs et surtout indirects des USA sur la biodiversité sont loin d'être à négliger et, parallèlement, ce pays possède des leviers importants au niveau mondial pour améliorer la situation. P

⇒ Quel est la conséquence de l'absence des USA à la COP15 ? Dans quelle mesure cette absence peut-elle constituer un frein aux ambitions de l'accord ?

Antwoord

- Correctie: Het is belangrijk om te begrijpen dat zelfs al is de US geen Partij bij de CBD, ze wel steeds aanwezig is op elke CBD COP als observer/waarnemer. De US was bijgevolg eveneens aanwezig met een grote delegatie op CBD COP15, inclusief met de speciaal aangestelde '*special envoy for biodiversity*' Monica Medina, om actief bij te dragen aan een ambitieus GBF.
- Tijdens de CBD COP kunnen de observers, bijvoorbeeld niet-partijen, NGO's, wetenschappelijke instituten, bedrijfsverenigingen of vertegenwoordigers van inheemse volkeren, actief deelnemen aan de onderhandelingen en ook de US speelde bijgevolg een belangrijke rol in het eindresultaat van COP15. Zowel op technisch niveau als op politiek niveau liet de US zich ook gelden, in het bijzonder ter ondersteuning van de 30x30 en tijdens de discussies met betrekking tot het mobiliseren van middelen.
- Daarnaast zijn de US één van de grootste donors van het financieel mechanisme van de CBD en speelt ook de samenwerkingsorganisatie van de US (USAID) een belangrijke rol in het behoud van biodiversiteit in ontwikkelingslanden.
- Het feit dat de US geen Partij is van de CBD wordt daarom, zeker onder de Biden administratie, niet gezien als een belemmering voor het behalen van de GBF doelstellingen maar integendeel als een belangrijke speler om bij te dragen aan de 2030 doelstellingen.

Momenteel krijgt de biodiversiteitscrisis nog steeds te weinig aandacht in vergelijking met de klimaatdiscussies. Daarbij wordt het nog steeds gelijkgesteld met 'natuur' waardoor het belang ervan en van haar ecosysteemdiensten voor de maatschappij zwaar onderschat worden. Dit maakt de bescherming ervan steeds onderhevig aan druk omwille van 'public interest priorities'. Dat zien we momenteel met meerdere zaken, in het bijzonder rond alles wat met hernieuwbare energie te maken heeft. De meerdere crisissen moeten gezamenlijk en coherent aangepakt worden om verdere achteruitgang te vermijden.

⇒ Hoe kan het parlement bijdragen tot een betere bewustwording van het belang van biodiversiteit en de uitvoering van het GBF ondersteunen?

Antwoord

- Het is belangrijk dat de uitvoering van het GBF op de radar gehouden wordt, niet enkel bij de administraties maar ook in de andere fora. Zoals IPBES concludeerde zal de belangrijkste factor voor succes de mainstreaming zijn, het opnemen van biodiversiteitswaarden doorheen alle sectoren, de ganse regering, de ganse maatschappij.
- Het parlement kan hier een belangrijke rol spelen door dit punt politiek op de agenda te houden en mee te duwen in de richting van beleid dat de ernst en de dringendheid van de biodiversiteitscrisis erkent. Een interparlementaire biodiversiteitsdialoog, naar analogie met de interparlementaire klimaatdialoog, zou hier sterk aan kunnen bijdragen.